

Қарағанды Мемлекеттік Медицина Университеті
Орыс тілі кафедрасы

СӨЖ

Тақырыбы: “Зат есімдер мен сын есімдердің сөзжасамы”.

Қабылдаған: Омашева Ж.М
Орындаған: 2-017 топ
Мухтарова А.П
Керімжан М

Қарағанды 2016

Жоспар:

- Кіріспе
- Негізгі бөлім
  - *Зат есім жұрнақтары*
  - *Сын есім жұрнақтары*
- Қорытынды бөлім
- Пайдаланылған әдебиеттер

Кіріспе

- **Сөзжасам** орыс. *словообразование* – тіл білімінің жаңа мағыналы туынды сөздердің қалыптасуы мен мағыналық дамуын, жасалу тәсілдерін зерттейтін саласы.

Зат есім жұрнақтары

- Демунитив-кішірейту мағынасын беретін зат есімдер.

Суффикс	Зат есім негізі	Мысалдар
-ul (us,a,um)	glob-us ven-a fren-um	glob-ulus ven-ula fren-ulum
-cul- (us,a,um)	canal-is aur-is gen-u	canal-i-culus aur-i-cula gen-i-culum
-ol- (us,a,um)	bronch-us are-a	bronch-i-olus are-ola
-ell- (us,a,um)	lam-ina cereb(brum)	lam-ella Cereb-ellum
-ill- (us,a,um)	mam(ma)	mam(m)-illa

Іс-әрекет мағынасын беретін зат есім жұрнақтары:

Жұрнақ	Жасалатын негіз	Мысалдар
-io (tio,sio,xio)	flex-um transsudat-um	flex-io transsudat-io

Іс-әрекет орындайтын зат немесе іс-әрекет иесі мағынасын тудыратын зат есім жұрнақтары.

Жұрнақ	Сөз негізі	Мысалдар
-or (tor,sor,xor)	adduct-um flex-um extens-um curat-um extract-um	m.adduct-or m.flex-or m.extens-or curat-or extract-or

Іс-әрекеттің нәтижесі мағынасын тудыратын зат есім жұрнақтары.

Жұрнақ	Негіз	Мысалдар
-ura (sura,tura,xura)	rupt-um apert-um incis-um flex-um	rupt-ura apert-ura incis-ura flex-ura

Сын есім жұрнақтары

Жұрнақ	Негізі	Мысалдар
-ossus (a,um)	squam-a fibr-a infect-io	squam-ossus fibr-ossus infecti-ossus

Сөздің негізінде айтылған сөзге тиесілі екендігін білдіретін сын есімдер

Жұрнақ	Негіз	Мысалдар
-al(is,e)	Coron-a	Coron-alis
-ar(is,e)	Clavicul-a	Clavicul-aris
-ic(us,a,um)	thorax,acis zygoma,atis gaster,tris	Thoraxc-icus Zygomat-icus Gastr-icus
-e(us,a,um)	Perone Pharynx Oesophag-us	Peron-eus Pharyng-eus Oesophag-eus
-in(us,a,um)	Palat-um Uter-us Pelv-is	Palat-inus Uter-inus Peiv-inus

Мағынасы негізінің мағынасына ұқсас сөз тудыратын сын есім жұрнақтары

Жұрнақ	Негіз	Мысалдар
-ide(us,a,um) -ides	Rhombos delta	Rhombo-ideus Delta-ideus
-form(is,e)	Crux,cricis	Cruci-formis

Жұрнақ	Негіз	Мысалдар
-fer(a,um) -fer(us)	Semen sudor	Semin-i-fer Sudor-i-fer
-phor	oon	Oo-phorus

Жұрнақ	Негізі	Мысал
-gen(us,a,um) -genes	cancer Pyon enteron	Cancero-genus Pyo-genus Entero-genus

Пайдаланылған әдебиеттер

- М.Н Черняевского «Латинский язык и основы Медицинской терминологии»